

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 28 Iuliu.

Călătoria ministrilor Baross și Wekerle se aduce din nou în combinațiune cu cestiunea convențiunei comerciale între statul nostru și între România.

Diarele din România observă în privința acésta o rezervă, din care iese la ivélă, că cei de dincolo nu prea se cugetă la încheerea convențiunei, deși păgubicioasă este starea actuală pentru România ca și pentru Austro-Ungaria.

Ómenii sistemului protecționist din România se vede, că au știut să-și câștige tot mai mult teren pentru părerile lor, deși constatat este și rămâne, că industria nu se pôte avântă în decurs de câți va ani acolo, ca să acopere tóte trebuințele țerei, și așa țera e necesitată ca să-și mulțămescă trebuințele prin import, împovorat cu tacse vamale fôrte grele.

Câștigul deci nu stă nici într-o proporție cu perderile, ce le suferă consumul român și de aceea va trebui mai curând ori mai târziu ca aderenții sistemului protecționist să cedeze în favorul încheerii cât mai grabnice a convențiunei.

Recolta de grâu din anul acesta în Ungaria este mai puțin ca mediocră și nu numai că Ungaria nu va esportă grâu, dar în cele din urmă și cu deosebire în cazul unui rășboiu va trebui ca să-și ia refugiu la grânele altor state, și România ar fi preterată și în acest cas, dându-se preferință Serbiei, Bulgariei și chiar Rusiei.

Dar chiar și din motive politice ar fi de dorit ca să vedem stabilite nisce relațiuni mai amicabile între aceste state vecine.

România este stat independent, se află și ađi în relațiunile cele mai amicabile cu statele vecine, dar în cazul unui rășboiu europén, ea totuși trebuie să se alătore la unul din combatanți, dacă e ca să nu devină teritoriul ei teatrul de rășboiu.

Pretenia cu muscalii a încetat din ăiua, din care acestia au pus ghiarele pe Basarabia și nici un ministru, fie el chiar și dl Catargiu, nu ar puté veni în cameră sau senat ca să spriginescă o atare politică, apoi dacă Italiei și Austro-Ungariei nu le de rógă nimica a intră în alianță cu Germania ca să-și asigure teritoriul lor contra unei invasiuni muscălesci, nu am înțelege, că pentru ce i ar derogă României ca să între în alianță cu Austro Ungaria, când acésta va scí să fie aliat sincer și fără reserve.

E vorba numai de încrederea reciprocă și acésta se pôte stabili între aceste două state, a căror interese sunt destul de identice. Austro-Ungaria nu

are decât să ocrotescă interesele celor mai bine de 3 milioane de români, și românii din România se vor entusiasmă cu mic cu mare pentru aderarea la acest stat, care ori cât de mic este, dar în cas de pericol, el pôte face însemne și considerabile servicii Europei, pôte chiar ținé în frâu invasiunea moscovită, ceea ce este egal cu asigurarea păcii europene pe deci de ani.

În Bulgaria și Serbia lucră cu mare succes propaganda panslavistică, în România ea nu pôte cu prinde teren și ar fi o mare ignoranță, când ómenii din venirea ministrului Catargiu ar crede, că cu el a venit influința rusescă la putere.

Tocmai deci, că în Serbia monarhia noastră a pierdut mult din influința ei, aceea ar trebui redobândită, câștigând pe România, și bine să fim înțeleși, nu pe România oficială, pe guvernul român, care ađi e, mâne nu, ci pe poporul român, sentimentul public al românilor, care ađi atât e de desvoltat, încât nu se lasă să fie mánat pe móra nimenui — contra intereselor sale bine pricepute.

Acésta însă se pôte ajunge numai dacă se vor face unele concesii de ambele părți, și adevă românii acceptând unele modalități mai convenabile pentru intrarea produselor industriale în țără, ér Austro-Ungaria înlesnind intrarea cerealelor și vitelor aici.

Sunt aprópe 4 ani de când s'a început rășboiul vamal, și agrarii din Ungaria, cari mai mult au împedecat încheerea convențiunei se vor fi deșteptat din ilusiunile lor.

Nu s'a scumpit în restimpul acesta grânele și cucuruzele cu nimica, ér dacă la vite se arată ceva prețuri mai ridicate, acésta nu se trage de acolo, că au esportat sau nu România vitele ei la noi, ci acésta se trage din dările de consum, cari au adus cu sine scumpirea cărnei și cu ea scumpirea vitelor.

Dar chiar când acest rezultat ar trebui trecut în activul acestei împregiurări, óre perderile ce le au suferit și le sufer locuitorii mărginași din Transilvania, se pot ele numai aprocsimativ repará prin acest activ?

Nu e bine ca ómenii să fie prea egoiști și să respecteze numai interesele lor, ci trebuie ca să-și facă sémă și cu ce este just și cu ce nu vatămă pe alții, cu cari voesci să trăiesci.

Am accentuat de repeți ori greșala, ce o au făcut ai nostri și ce o au făcut cei din România, púnându-se în poziție de rășboiu și o facem și acum în speranță, că lucrurile își vor luá cursul lor normal.

Emigrările în masse dela noi dovedesc, că noi perdem mult și ne aflăm în poziție mai nefavorabilă ca cei din România, deci ai nostri au datorința ca să reîncépă firul negociațiunilor întrerupte. E în interesul ambelor părți să trăiescă în pace și în cele economice, dacă e, ca în cele politice să se pótă dá creșmément diplomaților. În rășboiul economic, nu se pôte închipui amicitie sinceră și noi pe acésta trebuie să punem pondul cuvenit.

Revista politică.

Armata austro-ungară a pus de nou doliu. Ea jelesce pe unul dintre cei mai bravi și mai dibaci comandanți. Prin mórtea neașteptată a comandantului din Praga, bar. Philippovici, ea a suferit o mare pierdere. Și acésta pierdere se pôte apreția mai bine, dacă vom luá în considerare împregiurarea, că într'un eventual rășboiu, acest brav general era designat pentru o comandă superióră și că atât monarhul cât și armata aveau o încredere nemărgită de puterea și experiența în tactica rășboiului, ce o a prestat el. Tactica, precauțiunea și curagiul, cu care Philippovici a condus ocuparea Bosniei sunt încă în vie memorie în cercurile conducătore și nu mai puțin în vie memorie și iscusința sa de bărbat diplomatic, prin care a știut să potolescă tóte agitațiunile și să câștige inimile poporațiunei din provinciile ocupate pentru Austro-Ungaria. Credința și fidelitatea sa cătră stégul, sub care a servit, încă din fragede tinerețe, au devenit o virtute pentru el, și astfel ca esemplu mândru de ostaș el va figurá încă mult timp în șirurile trupelor, ce l'au cunoscut, și al bărbaților, cu cari a cooperat.

Ca cu un felu de reparatură pentru scandalale ce s'au întâmplat cu prilejul desbaterei proiectului de lege militară revine Irányi, conducătóriul partidului kossuthist și într'un articlu publicat în fôia „Egyetértés” desfășurá pe larg vederile, ce le urmăresce acest partid, atât la alegeri, cât și la desbaterile dietale.

La alegeri scopul principal e, ca să cadă candidatul guvernului prin ori-care alt candidat al opozițiunei. Opozițiunea, dacă nu pôte ca să învingă și să câștige victorie, cel puțin să bată. De altfel mai deaprópe esaminând lucrul, scopul nu este rășturnarea unuia sau altuia dintre minstri precum nici ajutorarea altora, ci tóte acestea: rășturnarea și ajutorarea sunt numai mijloce, prin cari vor ajunge scopul și care este învingerea și victoria principiilor, ce

FOIȚA.

Copilul de suflet.

— Schiță din viața unui criminalist de N. Ivan —
(Încheere).

„În timp de câteva ăile casa părinților va fi reparată cum trebuie, puteri de lucru sunt destule, ér de celelalte port eu de grijă, lase-le în socotéla mea. numai am voit și dorit să știu și să aud o vobă din gura d-tale”.

Chiorean nu era surprins de cele ađuite, el scia, că tóte au să urmeze așa, din ochii lui picau lacrimi de bucurie, că de ađi încolo pôte să numescă pe primariul tată și pe Aglaia mirésa lui. Tot ce rugă el pe primariul era, ca să pună la cale repararea casei, ca să se pótă aședá în casa lui, ca se pótă veni mai des la Aglaia să se pótă înțelege mai bine cu părinții despre tóte, ce au să urmeze și să hotărêscă și ăiua cununii lui cu Aglaia.

Codrescu se întórse cu mult mai vesel decât când plecase din móră, și Chiorean nu era mai puțin vesel ca el.

Măcinatul era isprăvit și prânțul gătit, pecând intrară ei în casă și morariul și morărăsa se simțiau bine, când pot și ei să ospeteze pe un om ca Codrescu. Cesta încă și scóse plosca lui cu vin vechiu și așa ca la el acasă se puse la masă cu ai casei și cu Chiorean. Era lucru de tot natural, că morariul și morărăsa se scie și ei cele ce le plănuia prima

riul și era cu atât mai natural lucru acum, când primariul scia gândurile lui Chiorean. Ocașiune mai bună ca între păhară nu e de a pune la cale treburi de aceste. Morariul era încântat, morărăsa se prefăcea, că apróbă tóte, de amănant nu era vorba, nici de o parte nici de alta și între bucurii și strângeri de mână se depărtară primariul dela móra mărului, mulțamit cu rezultatul ăile de ađi.

La casele rămase de Petru Chiorean în ăilele următore se iviră nisce bărdași, nisce măsari și zidari ca să se apuce de lucru. Caréle aduceau cărâmidă și țigla, nășip dela rîu, nisce țigani stingeau varul și duciau cu ciuberele ciment, cu un cuvânt era o miscare neobicinuită și Aglaia între pausă da lucrătorilor să bea câte un păhar de vin, îi ruga să lucre frumos ce lucră și curat, ér lucrătorii și diceau așa între ei: „ce mai păreche, ce mai ospățiu să fie, ce haină frumoasă va avé Aglaia” și câte tóte.

În locul porții celei dărimate, se ridică alta nouă, ferestile dela casă se mai măriră, ca să între mai multă lumină și mai mult aer, așa doria Aglaia și doringa ei era pentru zidari poruncă; țiglele din coperiș, ce erau crepate înlocuite cu alte noué, — ușile provédute cu zaruri de boltă, plafondul ridicat și padimentul din nou făcut, aceste ca la comandă în timp de 8 ăile erau tóte gata și când veni Chiorean în Livezeni abia mai cunoscea casa părintescă. Bătea la ochi ómenilor din sat, bătea la ochi soții primariului, bătea la ochi Aglaiei, că Chiorean vine numai cu morariul să se aședé în sat, — și moră-

resa, care de alte ori se ducea a fală cu Chiorean preste tot locul, ađi a rămás acasă, nu a luat parte la sântirea casei, ce o doria primariul în conțelelegere cu preotul să se facă spre esemplu bun sântenilor, — dar primariul nu și spărgea capul cu lucruri băbesci, era om, care credea în D-ău și în niminea altul pe lume.

După sântirea caselor și stropirea lor cu apă sântită, merșeră cu toții la casa primariului: preotul, morariul, rudeniile cele mai de aprópe și Chiorean era ca și copilul primariului, ér Aglaia aducea și pune pe masă bucatele cu istețime și numai din când în când arunca câte o privire spre el ca să nu pricépă lumea că ea e fermecată de dragostea lui. Așa se finí serbarea sântirei caselor, rudeniile se depărtară, morariul și luá séra bună și Chiorean plécă spre casa lui, unde-l astepta o mătușe vèduvă, până-ce se va aședá și el ca lumea!

Ajunul botezului Domnului e ăi însemnată la noi la români.

În casa fie-cărui om domnesce o evlavie religioasă.

Poporul astéptă cu drag pe preotul ca să-i boteze casa, unii merg și mai departe, se rógă să li se stropescă și fântâna din curte cu apă sântită — ba chiar și grașdurile vitelor, ca să nu dea preste an de vre-o pagubă.

În Livezeni datina acésta încă se susține și nu e om bogat ori sêrac, care să nu astepte pre preotul cu crucea, cu masa încărcată cu bucate de post.

le profesază. Neobosit trebuie să luptăm, dice lea-derul partidei dela 1848, trebuie să nutrim vie credință și să veghiem neconștient și acolo, unde nu putem să contăm la o învingere, ca noi prin luptă să câștigăm putere, curaj, și astfel oțeliți să avem și perseverență; și notăm, că avem să luptăm numai pentru principiile noastre proprii, numai pentru vederea noastră și numai pentru oamenii nostri.

Foile cehe au deschis o luptă vehementă cu privire la respectarea drepturilor naționalităților din Austro-Ungaria. Sub titlul: „Autonomia naționalităților“ diariul „Politik“ argumentează în modul cel mai eclatant, că mai ales în Austro Ungaria naționalitățile se află așa de compacte, încât autonomia națională stă în strânsă legătură cu autonomia țărilor respective. Mijlocul cel mai bun pentru împiedicarea intereselor tuturor naționalităților ar fi însă înființarea unui felu de sistem de curii naționale. Acum e și momentul cel mai potrivit și mai oportun de a se aduce această chestiune la ordinea zilei în parlamentul vienes. Numita foie face apel la ceilalți tineri, ca să-și pună toate puterile să se alieze cu reprezentanții altor naționalități și să realizeze vechile dorințe ale lor.

Primirea, ce i s'a făcut monarhului german în călătoria sa la Londra va fi încă foarte mult comentată. Ea a fost cât se poate de strălucită și e o iconă fidelă a simpatiei, ce le au englezii față cu suveranul puternicului imperiu german.

Defilarea flotei engleze s'a întâmplat și a pus în uimire pe înaltul oșpe. Cu deosebire se dă mare însemnătate acestei flote puternice într'un eventual război. Anglia va trage foarte mult în cumpănă și puterea, la carea va fi ea aliată se poate basă pe un ajutor tot atât de puternic ca și al ori căruia stat mare european.

Dar manifestațiunile legăturilor de cordialitate s'au manifestat, mai ales prin distincțiunea reciprocă ce s'a făcut. Monarhul german a numit pe regina Victoria șef al unui regiment german și tot astfel și pe principele de Vales. Monarhul Wilhelm II a fost distins însă în grad și mai înalt. El a fost numit de către regina Victoria admiral de onoare al flotei engleze. Acesta surprindere neașteptată a provocat mare mulțămire în cercurile din Berlin. Chiar principele mostenitoriu de Vales nu e mai mult decât un admiral de onoare al flotei indigene.

Rezultatul întreg al alegerilor consiliilor generale în Franța se prezintă astfel: 946 republicani, 467 conservativi, și 9 boulangisti. Republicanii au pierdut 30 mandate. Acesta o explică foile republicane așa, că mulți dintre boulangisti au fost mai înainte republicani și a promis, că vor desfășura programul republican.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Nordul-Transilvaniei, 4 August 1889. Puțini români vor fi aici în țara noastră, cari să nu se intereseze de mersul afacerilor Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, și și mai puțini vor fi din oamenii nostri de carte, cari să nu recunoască, că pe lângă biserici ea e chemată a face bune servicii cauzelor noastre culturale românești.

Eu totdeauna am privit cu încredere la lucrările acestei instituțiuni, în fruntea căreia au stat și stau cei mai valoroși bărbați ai nostri, oamenii cei mai calmi și cu cea mai sănătoasă judecată.

A se opri pretutindenea, a gustă dela totă masa e aproape imposibil, dar oamenii mai de frunte, stâlpii bisericești, oameni, morali țin morțiș ca preotul să ședă cu ei la masa lor și să le dea un sfat bun, o povață nimerită.

Livezenii nu e tocmai sat mic, și până umblă preotul cu crucea de arandă, sora se apropie de sântit și mai e încă și mormântul, mai e încă și mormântul Câmpian, care nu poate fi ocolit, fiind și el între oamenii de frunte și de cinste.

Din zile s'a pomenit, că sârbarea ajunului botezului se sfârșese la Câmpian, care ca om mai cu dare de mână și mai cu pricepere ca mulți alții scie și primi pe preotul cu cinstea cuvenită. Saveta pentru astădată s'a îngrijit ca preotul și cu oamenii săi să fie mai bine primit ca altele. Avea ea adevărat de vorbit cu preotul câte- ceva, voia să scie adevărat anume de se întâmplă ori nu încredințarea lui Chiorean cu Aglaia pe ziua botezului Domnului, ori se mai amână, ori se strică treaba pentru totdeauna.

După terminarea celor prescise se așezară cu toții la masă. Vinul cel ales și hotărât anume pentru zile mai mari începuse a deslegă limbile și Saveta era mai limbută ca altele și și preotul nu a avut cauze mari de a tănuși, ca adevărat pe ziua botezului, peste 24 ore, va fi încredințarea lui Chiorean cu Aglaia, o scia această satul întreg, o scia și mormântul foarte bine, căci și el era invitat, ba trebuia să fie acolo ca părinte și Saveta, numai ea încă tot

S'au ridicat și să mai ridice și ați hula asupra acestui paladiu cultural al nostru din partea unora, dar acestor de oameni pătimește de gâlbănare și nu vedea lucrurile în colora cea adevărată.

Acum în ajunul zilelor adunării generale a Asociațiunii me vedea îndemnat a accentua unele dorințe, cu privire la activitatea despărțimintelor.

Obiectul acesta a fost discutat mai în toate adunările generale, fără ca să se fi făcut vre-un pas înainte. Nici aici nu sunt arondate despărțimintele cum trebuie, și pe unele locuri nici că se mai aude de vre-un semn de viață.

Trece d. e. din viață directorul despărțimintelui și membrii comitetului nu se mai cugetă la dezvoltarea activității despărțimintelui. Eă un cas, ce nu areori se repetă, și așteptă regulare.

Dar acesta ar fi cel mai mic rău, răul cel mai mare e, că numărul membrilor Asociațiunii, dacă nu începe să scadă, nu se sporesce în modul dorit; poporul începe a nu mai fi în curent cu chemarea Asociațiunii, căci inteligența din unele centre nu caută ocazii a veni în contact cu poporul.

Se pretinde mai mult dela preoți și dascăli ca să fie și aici în frunte, și domne, mulți din ei luptă cu sărăcia și necasul, nu pot satisface așteptărilor, pe când în mijlocul poporului avem mulți oameni cu dare de mână, cari nu sunt membrii ai Asociațiunii, pentru că nu sunt clarificați cu scopurile ce le urmăresc ea, nici nu știu câte binefaceri a revărsat până acum asupra lipsiților de mijloc, cari au început a studia pe la universități și gimnasil, nici nu știu, că maeștrii de română ce-i avem aici la orașe, partea cea mai considerabilă sub aripile ei s'au ocolit, ea le a dat impulsul, ca să se lase de cornele plugului, căci pentru plug avem încă mai mulți oameni decât pământ ca să-l potă lucra cum se cade și exploată în mod rațional.

Pentru ca să ne așteptăm la o lucrare mai intensă ar fi fără îndoială necesar ca despărțimintele să devolte mai mare activitate și ca să fie așa, este indispensabil ca să se înmulțescă despărțimintele, ca în fie care centru cu ceva inteligență să avem un despărțiment, fiind sigur, că astfel inteligența ar lucra, ca scopul ce-l urmăresc Asociațiunea să vie la cunoștința poporului până în păturile cele mai de jos și s'ar înmulți numărul membrilor.

Dar să nu punem pondul cel mai mare tocmai pe partea materială, pondul cel mai mare să-l punem pe impregiurarea, că inteligența din diferitele centre, vine în contact amical cu poporul, și comunică unul altuia fără rezerve dorințele, fac propagandă pentru școli și bună starea lor, pentru ajutorarea învățătorilor, ca a unor factori însemnați în viața culturală a poporului român.

Mai mult. Despărțimintele mai mici fiind, cunosce mai bine pe cei ce escelază în cultivarea grădinilor de pomărit, pe cei ce escelază cu șola adulților, și pot să le dea premii, cum se face aceasta de un timp încoco în despărțimintelui Silvaniei, despărțiment, ce se pare, că are în fruntea lui oameni, cari au și inimă și și pricepere pentru de a stărni în învățătorii și în popor simț curat românesc, cultură, care fără bunăstare nu se mai poate închipui.

Arondarea despărțimintelor este o chestiune importantă pentru Asociațiune, cred deci că o amânare a regulării despărțimintelor și a înmulțirii lor este o întelăsare, care se poate resbună amar.

Să învățăm și noi dela alții, și dacă nu am făcut mai multe despărțiminte în trecut, când nu aveam inteligență de ajuns ca să conducă afacerile, nu e

nu voia să credă, ea încă tot mai avea speranță, că Chiorean va fi al ei, nu al Aglaiei, și că mormântul Câmpian, soțul ei se va sfârși, cum credea ea și cum o încredințau vrăjitorii. Aușind din gura celui mai competent om, din gura preotului, că pe ziua următoare tot are să se întâmple încredințarea — ea combină un plan îndrăzneț și afurisit, un plan care l și escută încă în sora aceasta.

Prefăcută și viclenă începuse a tornă în pahară vin, așa, că când plecă preotul cu ai săi dela mormânt și mormântul se puse în pat și adormi dus.

Saveta se uită în casă jur împrejur, era ca și spăriată de planul, ce-l făurise, dar fără a șovăi, fără a se mai gândi, trezește pe servitorul, care dormia în grajdul boilor și îi dă poruncă strajnică, că îndată să meargă la Livezeni și să îndrepte pe Chiorean până la mormânt.

Dela mormânt până în sat este o cale bunicică, dar servitorul înșelase calul cel mai bun, mergea ca gândul și când cocoșii cântau de miedă noapte, servitorul bătea la poartă la Chiorean.

Era neobicinuit ca să fie trezit din somn, și și mai neobicinuit ca să fie chemat în grădina iernei, în timpul nopții la mormânt, și cugetul, că Câmpian va fi dór bolnav, ori se ar fi întâmplat altceva — l hotărî să se gate iute și să încalece el pe cal ca să meargă mai îngrabă la mormânt, iar servitorul după porunca Savetei avea să rămână el la casa lui Chiorean, ca să nu se întâmple acolo la el ceva pagubă.

justificată întelăsarea acum, când mai în fie-care centru avem oameni insuflețiți pentru cauzele noastre culturale.

Să-i căutăm și îi vom afla, să le dăm ocaziune ca să facă și vor face în cercul lor de activitate mult, și poporul va trage folose morale în schimb pentru obolul, ce l aduce pe altarul națiunii.

Procesul de presă al „Luminătorului“

Publicăm după „Luminătorul“ momentele mai însemnate din procesul de presă, ce l'a avut la 31 Iuliu a. c.

Punct la ora 9 din într-o sală laterală a tribunalului regesc din Arad, de față fiind toți cei citați acolo pe acea zi, s'a început statorirea listei juraților îndreptățiți a-și da verdictul de aji.

Procurorul de stat s'a lăpădat de dreptul său de a respinge pe vre-un jurat. Apărătorul acusatului a escipiat contra opt inși.

Juriul s'a compus deci din membri: Simay István, Ravasz Imre, Hönig Frigyes junior, Mátyás Mihály, Antonescu Döme, Mihalik Iósef, Hoffmann Pál, Duschák Ferencz, Kiss István, Illman Otto ordinari; Dr. Steinitzer Mor și Köpf Kálmán suplenți.

După aceea intrară cu toții în sala mare de pertractare îndesată de un public numeros din loc și din afară mai cu semă români.

În locul liber al salei, despărțit prin o barieră de loc ocupat de publicul privitoriu, s'au așezat la masa verde membrii județului aplicatori de lege: Otrubay Károly, președ. tribun.; Fábán Lajos și Dr. Zubor Gyula jude-ase-sori, Solyom Andor notariu.

Translator sau talmaciu: Dr. Georgiu Plop avocat în Arad.

În drépta sed jurații în scaune lungi galben vâpsite. În fața lor lângă o mescuța verde vedem pe acusatul Ioan Barcianu cu apărătorul său Coriolan Brediceanu, avocat în Lugos.

În stânga județului, în fața juraților și a acusatului e puse la o mescuță verde procurorul de stat Parecz György.

Jurații și talmacii depun jurământul cetit de notariu, că vor fi nepărtinitori și vor lucra după cea mai bună știință și conștiință a lor.

La singuraticile întrebări puse de președintele, precum și în tot decursul pertractării acusatul răspunde numai românește: Me chemă Ioan V. Barcianu, născut în Sebeșul-săsesc, de 38 de ani, publicist, necăsătorit.

Președ. Dă-tă esci autorul articolelor învinuinați? — Barcianu: Da eu sum și primesc răspunderea pentru ei!

Președ: provacă pe acusatul și pe acusatul a nu perde din vedere în decursul pertractării regulile cuvenite și respectul, ce se datorează legilor și demnității actului.

Notariul cetesce actul de acuză al procurorului de stat (care s'a publicat deja în Nrul 41 din 1889 al „Luminat.“) precum și în traducere maghiară articolii învinuinați: „Nasce-rea Domnului, apărut în „Luminat.“ din 5 și „Anul nou“ din 12 Ianuarie 1889.

La cererea apărătorului notariul mai cetesce articolul de Crăciun, apărut în Nrul 355 din 25 Decembrie 1889 al diariului „Budapester Tagblatt.“

Cu acestea procedura de dovedire se încheie.

Președ. întrebă pe acusatul, dacă voesce să facă vre-o enunțatiune prealabilă?

Barcianu: „Am să fac în puține cuvinte declararea, că la scrierea și publicarea articolelor învinuinați n'am simțit în mine și n'am fost condus de ură contra naționalității maghiare și n'am avut intențiunea de a provocă sau ajiță pe poporul român la ură contra poporului maghiar; ci am vrut

Néua scărțăia sub potcovele calului, gerul cel mare îi albise părul și musteța, când ajunse de se dase jos de pe cal și intră în casă unde-l aștepta Saveta. „Am așteptat să vii astă seară la noi când a fost preotul și cantorii bisericești și nu puteam fi linisită până nu te-am chemat să vii să gusti din masa noastră ceva și să bei un pahar de vin. — Câmpian el îi cam amețit, nu l mai sculam și pe el, ne petrecem nițel amândoi până încă esti june, până încă nu esti legat“.

Chiorean nu putu presupune din vorbele ei nici un rău, se așeză la masă gustă de aici și de aici și de acolo, ér ea îi tornă lui pahar după pahar și așa el se simția amețit, ceea ce nu i s'a întâmplat în viață. Acesta-i trebuia Savetei.

Cu o viclenie necunoscută de el se apropie de el, începe al guguli, ai vorbi de fericirea, ce l'ar așteptă și pe el și pe ea, dacă el ar abdice de planul de a se căsători cu Aglaia și de a deveni soțul ei.

Chiorean tresări la descoperirea acestora. La așa ceva el nu s'a gândit, dar mai era la mijloc mormântul și așa planul nu se putea realiza.

Cu furia unei hiene se repede la securea, ce pusese la îndemână, i o pune lui Chiorean în mână și înarmat el cu securea, ea cu un cuțit lung și lat la tăși — intră în odaia de durmit și când orologul bate 3 după miezul nopții, mormântul Câmpian încetă de a mai resuflă, capul e zdrobit de muchea securei, grumazii străpunși de mână ucigătoare a Savetei, ér

numai să conștient și să dau expresiune adânciei nemulțămiri, de care poporul românesc este pătuns față de sistemul guvernamentului stăpânitoriu aghi în țară.

Urmăzând vorbirea acuzatorului public Parecz György, procuror de stat. În nici o fîie din Arad vorbirea dlui Parecz n'a apărut întregă, ci în fie-care se găsește numai câte o parte din acea vorbire. Pentru esactitatea raportului dară vom reproduce părțile singuratiche întregitoare, ce se găsește în cele trei foi politice maghiare din Arad. Raport.)

În „Alföld“ găsim următoarele din vordirea acuzatorului public.

Dacă cineva afară din Ungaria cetese articolul „Luminat.“ din acela vede, că aici este un popor grîznic apăsător și acela este poporul românesc. Acest popor așa este de apăsător, încât dacă caută dreptate: îl aruncă în prînsore, dacă vrea să învețe: i se închide calea, dacă se plînge: își bat joc de el. El (adeacă procurorul) este convins, că mulți români din Ungaria, cetind acel articol, l'au creșut: de aici este, că în această patrie, unde fie-care se bucură de asemenea drept, mulți români se simțesc lipsiți de patrie și din această pricină incolțesc ură în inima lor contra maghiarului. Și acesta o fac astfel de profeți falși, nu pentru-că dără starea lucrurilor ar fi așa, ci pentru-ca imbulzind pe „eu“-l lor propriu înainte, se pôtă pescui în confusiunea provocată. Pe astfel de profeți falsi statul trebuie să-i amuțescă, căci deși partea cea mai mare a românilor nu-i ascultă, însă sunt destui români cari din pricina mai puținii lor inteligență le cred. Procurorul apoi arată, că observările lui Barciannu, referitoare la revoluțiunea franceză, una de una sunt ațîțătoare. Înainte de 1789 popoarele au tîngit în prînsorile, ca și aghi; însă acum va veni și pentru noi césul judecății! Cu un cuvînt față de maghiar românimea nu mai are alta ce face decît revoluțiune, opozițiune armată și rumpere. Repeșesc, că acesta vîietare fățurită nu afla resunet în inima fie-cărui român; însă, durere, sunt mai mulți cari se fac amărîți și neîndestulîți tocmai în urma astorfeliu de articoli. La astfel de domni agitători trebuie astupată gura, ba trebuie pedepsiți așa precum prescrie codicele criminal și o pretinde vađa unui stat. Acestă putere pedepsitoare este în în mîna d-văstre, judecați dară.

Varietăți.

* (Dela Curte). Archiducesa văduvă Stefania a plecat din Viena la băile olandeze Zandvoort.

* (Părechia regală română) După planul călătoriei părechiei regale române M. L.L. s'au re-tors dela scalde în țară. M. L.L. vor rămîne la Sinaia. Dela Viena pînă la Sinaia au fost însoțiți de ministrul român din Viena Tudor Văcărescu, carele s'a reintors în țară, căpătînd concediu.

* (Logodnă). Fica principelui de Muntenegru, princessa Anastasia, s'a logodit în Petropole cu principele George de Leuchtenberg.

* (Reuniunea igienică a cottului Sibii). Comitetul acestei reuniuni va ține Luni în 12 Aug. n. o ședință în sala cea mică a comitatului cu următoarea ordine de zi: Numărul membrilor estraordinari. — 2 Propuneri referitoare la ținerea concurenței de copii. — 3 Comunicări și eventuale alte propuneri.

* (Răscumpărarea regaliilor). Din Pesta se scrie foilor vieneze următoarele: Ministrul de finanță Wekerle a rezolvat pînă acum preste o mie de cereri referitoare la răscumpărarea regaliilor. Cu

*) „Luminătorul“ mai publică și publicațiunile din foile: „Arad és Vidéke“ și „Aradi Közlöny“.

Red. T. R.

cadavrul scos de ucigași și pus în carul din curte, sângele, ce stropise pereții ras cu cuțitul, și toate măsurile luate, ca nici umbră de propus să nu mai fie asupra Savetei și asupra lui Chiorean.

După îngrozitoarea faptă ea se pune la culcuș, Chiorean merge ca un sîlbatec în Livezeni și pînă se se facă ziua, servitoriul era înapoi și durmia la locul lui obicinuit, când etă morăreasa în spre grajd cu o căutătură desperată, sberînd și blăstămînd, că omeni necunoscuți i au omorît pe soțul ei în car, unde eșise de se culcase, după ce a plecat preotul, fiind cam chefuit.

Vestea despre omorirea lui Cămpăan a străbătut vestea satele vecine, a străbătut Livezenii, au atins dureros pe primariul și pe Aglaia, dar nimenea nu ar fi creșut, că Chiorean sau chiar Saveta să fie ucigașii.

Logodna s'a amînat, nici vorbă nu putea fi de atari lucruri și pe la amîdi judele investigă-torii ajunge la „mora mărului“ însoțit de medici, canstată omorirea silnică. Răsăturile de pe părilete din casă și spusele Savetei erau înflăcărantă contradicere, și și mai bătătoriu la ochi era cum s'ar fi putut culcă Cămpăan în dricul iernei în car afară, lucru, ce el nu făcuse decît vara, dar iarna nici o dată, și judele investigătoriu, era în clar că Saveta e complice ori chiar făptuitoriu omorului — pentru-ce îndată fû luată de scurt și transportată la Deva cu servitoriu cu tot. De Chiorean nici nu credea nimenea și nici nu putea fi vorbă de el, el

privire la celelalte cereri în număr circa 40,000 le va rezolvă în luna acesta. Unele cereri se arată a fi cu totul neadmisibile și prezintă pretensiuni de tot interesante. Sunt anume în Ardél drepturi de regale, cari aparțin acumulatoriu la 10, 20, 50, ba chiar și la 100 de proprietari. Sunt în Ardél posesori de regale, cari au avut a-și esercită dreptul lor pe an 18 minute. Sunt foarte dese casurile, în cari proprietarii au eserciat dreptul asupra regaliilor într'un an 10, 20 ore; ér alții, cari l'au eserciat 10 și 20 zile pe an.

* (Statute aprobate). Sub Nr. 50,739/1889 a aprobat ministrul reg. ung. de interne statutele „Reuniunii române de cântări din Năsăud.“

* (Reorganizarea artileriei de fortă-rețe). În primăvară, când s'a desbătut bugetul ministeriului de resbel, se vorbea, că regimul comun intenționează a cere delegațiunilor un credit special pentru reorganizarea artileriei de fortărețe. Mai târziu s'a raportat, că ambii ministri de finanță s'au ridicat contra acestor pretensiuni și astfel pozițiunea de credit a fost stersă cu totul din bugetul comun. Acum fôia „Reichswerh“ anunță, că planul pentru reorganizarea artileriei se va esecută cât se pôte mai în grabă. Cele 12 batalioane ale artileriei de fortăreță, cari sunt formate fie care din câte 6 companii, vor fi formate din câte 4 companii și din cele 24 companii disponibile se vor crea 6 batalioane nouă și se va sporî după trebuințe și în mod corăspundătoriu numărul soldaților.

* (Secerișul în Ungaria). După rapôrtele sosite la ministeriul de agricultură pînă în 5 August secerișul s'a terminat în cele mai multe părți, afară de două comitate, unde nu se face mare producțiune de cereale. Din cauza ploilor ce s'au descărcat asupra Ungariei partea cea mai mare nu s'a putut încă căra și treeră. Recolta, în genere luând, atât calitativ cât și cantitativ e mai slabă ca de mijloc, escepționînd localitățile dintre Tisza și Murăș, unde recolta a fost mai bogată.

* (Conferințe). Ministrul de instrucțiune austriac, Gautsch, înaintase încă în sesiunea trecută un proiect de lege referitoriu la cestiunea scolară din Austria. A rămas însă nedeșbătut. După informațiunile, ce vin acum din Viena, se vor întruni toți episcopii în mai multe conferințe, unde vor delibera asupra proiectului înainte d'a se deschide desbaterile parlamentare.

* (Congresul internațional de făină și grîne). Ministeriul de agricultură din România atrage atențiunea agricultorilor asupra congresului internațional de făină și grîne, ce se va întruni la 20, 21 și 22 August n. a. c. în Paris, și la care va incurge grâu din toate țările, formînd astfel o espozițiune, la care se vor raportă următoarele: Aprețieri asupra recoltelor din lumea întregă. Prevederile condițiunilor fie-cărui nou teren de cultură. — Condițiunile vînderei și eliberării diferitelor varietăți de grâu escotic și produse indigene. — Greutăți și măsuri. — Usagiuri (întrebuințări). — Prețul transportului; transportul. — Comparațiune din punctul de vedere al măcinîșului diferitelor feluri de grâu, atât ca calitate cât și ca proveniență. — Cele mai bune varietăți din punctul de vedere al calității sau al cantității produsului. — Grâu tare și grâu fraged. — Avantajele și inconvenientele amestecării lor. — Proporțiuni. — Grâu de India, întrebuintarea lui, scădămîntul la care sunt supuse, dificultățile ce presintă curățirea lor. E ore de preferat a primi aceste varietăți de grâu curate? — Ar obținé ele în

a rămas acasă, a îngropat pe Cămpăan, și dacă era schimbat, dacă era ca trăsnet de Ddeu de îngându rat, totă lumea află acesta de foarte natural.

Fasiunile servitoriului însă fac lumină în cauza omorului și nu peste multă vreme, servitoriul este dimis ca nevinovat și adevărul vinovat este dus de gendarmi la tribunalul din Deva.

Primariul, Aglaia erau ca loviți de trăsnet, satul întreg era acum în mișcare, poporul era iritat, lumea era în nedumerire, dacă pôte fi și Chiorean vinovat ori nu, Chiorean cel serios, Chiorean cel cumpănit la vorbe și la fapte.

Adevărul însă egi la ivelă, Chiorean mărturisi cu lacrimi în ochi modul cum fû sedus de Saveta și preste puțină vreme se vorbesce, că Chiorean și Saveta sunt adevărații ucigași.

Aglaia, care credea în nevinovăția lui Chiorean pînă aci, înnebunise la moment, ea nu mai avea mintea la loc, ca să mai simță greutatea loviturii, ce a dat preste ea și pîrinții ei, justiția a mers pe calea sa, a condamnat pe ambii culpabili la arest pe viață.

În peninteciariul de femei din Maria Nôstră, și plînge pécatele Saveta morariului, ér Chiorean după doi ani de mustrare de conștiință móre de supărăre în penitenciatul din Aiud, și o cruce neagra de lemn cu Nr. 412 vestesce trecătoriu lui, că aici zace copilul de suflet al lui Cămpăan, morariul cel vestit dela mora mărului din Livezeni.

acest cas prețuri mai avantagiöse?—Care ar fi la 100 kgr. sporirea astfelu obținută? — Aceeași privire asupra grăului rusesc. — Observațiuni asupra grăului de America. — Esportațiune și importațiune. — Espansiunea reciprocă a produselor. — Tratate de comerț, reînnoirea lor în 1892. — Esamen asupra restricțiunilor importațiunei și esportațiunei cerealelor și derivatelor lor. — Regimul vamal al diferitelor regiuni. — Modificări ce trebuiesc aduse. — Unificarea și identificarea tratamentului de la o putere la alta. — Relațiuni posibile între asociațiunile sau syndicatele morarilor din toate țările. — Schimb periodic de informațiuni. — Consecințele acestor relațiuni asupra afacerilor. — Cestiunea înteresului comun.

* (Daune enorme). Precum se comunică din comitatul Odorheiului, furtuna, ce s'a descărcat în 15 Iuliu a nimicit total bucatele de pe hotarele a 20 comune din acel comitat. Pagubele cauate se socotesc preste 1/2 milion. Vice-comitele a conchiesmat reprezentanța comitatului, care a făcut o adresă înaltului guvern să vină în ajutoriu nenorociților. Comitele a înaintat adresa cu o comitivă recomăndătoare.

* (O probă de eserciții căzăcésca.) Din Iași se comunică: Înainte cu câteva zile manevra în apropierea Chievului regimentul cazacilor dela Ural. Pentru a demonstră locotenent. colonelului din statul maior, Zarabin, ceea ce sunt în stare să pres-te soldații sei, colonelul regimentului, Mihailov, se socoti că căzaccii să tréacă riul Dnipru călări. Porunca s'a și dat. Aici trebuie să se observe însă, că riul în acest loc e de 720 metri de larg și iuțala apei curgătoare e de trei urme pe secundă. Pentru a încunjură însă vre-un pericol mai mare, colonelul anunță de mai înainte soldaților, că aceeași, cari nu pot înotă să nu se supună încercării. Nici unul însă nu voi să rămână îndărăt. Întreg regimentul, cu colonelul și oficerii înainte, se puse în mișcare, se asvârli în apă și ajunseră prin înot pe celalt tîrmur, unde érași se formară rëndurile, fără a se fi perdat ori periclitat vre-un cal ori vre-un soldat.

Din public.

Avis.

P. T. Domni cari voesc se participe la adunarea generală a Asociațiunei transilvane pentru literatură și cultura poporului român, care se va ține la 27 August, a. c. st. n., în Făgăraș, sunt rugați a a se însinua la subscriși cel mult, pînă în 23 August a. c. st. n. spre a se putea face dispozițiunile necesare în privința încuarterării.

Spre încunginrarea eventualelor neajunsuri să atrage atențiune a tuturor participanților, cari vor călători pe linia ferată, se calculeze, a ajunge cu trenul de dimineața în 26 și 27 August a. c. la gara Homorodului, ce este în depărtare de Făgăraș, cam 48 klm., căci la din contră sosind cu trenul de sêra, încuarterarea, va fi nôtea împreunată cu greutate.

Totodată sunt rugați P. T. domni participanți, cari voesc să li se comandez trăsuri dela Homorod la Făgăraș, să aviseze pe subscriși.

Făgăraș, în 5 August 1889.

Iuliu Dan,
adm. prot.

Ioan Floria,
ases. orfanal.

Mulțamită publică.

Subscrisul nu pot întrelăsa a nu aduce acesta „mulțamită publică“ P. T. publicului la cunoștință; pătîmind de ani deja de un morb critic de ochi, încât rezultatul a fost că am perdat vederea, la acesta tristă jurstare consultînd pe stimatul și ireparabilul dl Dr. med. Bilcz, nu a rămas altceva decît dupa nobila și conșciențioasă consultare a d-sale a me decide la supunerea unei operațiuni, în urma căreia acum — un veteran la 81 ani — me bucur de reprimirea luminei; deci spre orientare trag atențiunea P. T. publicului urmînd astfel de morb a procede acest teren de consultare, reflectînd la subsidul domnului Dr. supra memorat.

Sibiiu, în 8 August n. 1889.

Grigorie Mateiu,
comerciant.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 8 August 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	94.80	100.—
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	112.60	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	99.75	100.—
Obligațiuni de credit austr.	305.—	309.—
Sorți de regularitatea Tisei	127.25	127.75
Oligațiuni urbariale ung.	104.80	104.75
Galbin	5.69	5.64
Napoleon	9.51 1/2	9.50
100 mărci nemțesci	58.50	58.50
London pe (poliță de trei luni)	119.70	011.80

Nr. 571—573.

[111] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci, în mai jos însemnatele comune din tractul protopresbiterial gr. or. al Sighișorei, — se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. *Daneș*, postul învățătoresc clasa I, împreună cu cantoratul, cu salariu anual: a) 50 fl., din cassa alodială, solvinți în pătrare anuale decursive; b) dela fie-care familie cu copii de scôlă o jumătate de ferdelă bucate în grăunț, măsura veche solvinde la 1 Ianuariu a fie-cărui an, cari dau suma totală cam 70 ferdele; c) un loc de cucuruz folosibil în tot anul computat cu 20 fl.; d) din cassa bisericeii pentru serviciul cantoral 10 fl., solvinți în patru rate anticipative.

Tôte acestea emolumente dau suma de 150 fl., afară de cuartir și lemne.

Concurenții se dovedescă pe lângă cualificațiunea prescrisă, că au cunoscința sau a limbei maghiare sau germane.

2. *Bundorf*, cu salariu anual: a) în bani dela popor 120 fl.; b) în viptuale 30 fl., cu totul 150 fl., afară de cuartir și lemne.

3. *Hendorf*, cu salariu anual: a) în bani dela popor 80 fl.; b) folosirea de 5 jugere de pământ, între cari și cimiteriul bisericeii, parte arătoriu, parte fânat, cu venit anual de 60 fl.; c) dreptul de a îngrășă un rimătoriu la ghindă, — cari tôte dau un venit anual de 150 fl., afară de cuartir și lemne de foc.

Reflectanții la vre-unul din aceste posturi, își vor așterne cererile concursuale instruite conform legilor în vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul sus arătat.

Sighișora, 20 Iuliu, 1889.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Sighișorei.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 266.

[112] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci la scôlele populare gr. or. din comunele mai jos însemnate, se publică concurs cu termenul până la 15 August a. c. st. v. dela prima publicare, și anume în:

1. *Iclandul mare*, cu salariu anual, plătabil din repartitiune în două rate egale în luna lui Decembre și Martiu a fie-cărui an, — de 200 fl., apoi cuartir în edificiul scôlei și grădina de legumi.

Învățătorul respectiv e îndatorat a cântă în Dumineci și sêrbători cu elevii rêsponsurile liturgice.

2. *Sângiorgiul de munte* (Erdő Szt Görgey) cu următoriu salariu anual:

a) dela 30 familii câte o ferdelă mare cucuruz sfârmit 1 fl. 30.—

b) 30 ferdele ovês computat în fl. 12.—

c) dela venitele stolari fl. 8.—

d) dela 150 familii câte 70 cr. fl. 105.—

Suma fl. 155.—

cu prospect de a se mai ridică acest salariu, după-ce parochia va finalisă edificiul scolaru, la care se fac acum preparativele necesari.

Învățătorul are să îndeplinescă și postul cantoral.

Suplicile concursuali, instruite conform legii, sunt a se adresă subscrisului, în Idicel (Idecsptak) p. u. Maros-Vécs.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al M. Oșorheiului.

În conțelegere cu comit. parochiale respective.

Idicel, 22 Iuliu, 1889.

Galaction Șagău,
adm. protopresb.

Nr. 439.

[113] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în mod definitiv la scôlele populare gr. or. din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen până la 15 August anul curent și anume în:

a) comuna *Măierău*, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne;

b) comuna *Potoc*, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de focărit.

Aceste salarii se plătesc din repartitiune în două rate semestrale.

c) comuna *G. Hodac*, cu salariu anual de 200 fl., în patru rate egale din fundatiunea scolară, cuartir și lemnele trebuincioase de focărit.

Petenții vor avé a substerne suplicile concursuale, instruite cu documentele prescrise în lege, subscrisului, la Idicel, p. u. M. Vécs.

Oficiul protopresbiterial gr. or. tractul Reghinului.

Idicel, 22 Iuliu, 1889.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Galaction Șagău,
protopresbiter.

ad Nr. 448.

[114] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători în mai jos numitele comune, din subscrisul tract protopresbiterial, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. *Agribiciu*, cu salariu de 200 fl., în bani și bucate, loc arătoriu și de cosit, cuartir și lemne de foc pentru încălțit. Învățătorul trebuie să fie și cantore.

2. *Butene*, cu salariu de 100 fl. dela popor, cuartir și lemne de foc.

3. *Călată mare*, cu salariu de 180 fl. dela popor și cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

4. *Călăfele*, cu salariu de 150 fl. dela popor, cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

5. *Finciu*, cu salariu de 100 fl. dela popor și din fundatiunea „Panoviciu”, cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

6. *Geaca*, cu salariu de 120 fl. dela popor, și cuartir în edificiul scôlei.

7. *Mănăsturul unguresc*, cu salariu de 250 fl. dela popor, cuartir în edificiul scôlei și lemne pentru încălțit. Dela fiitoriu învățătoriu să repere cu deosebire să fie cântăreț bun.

8. *Panic*, cu salariu de 200 fl. dela popor, cuartir în edificiul scôlei și lemne de foc.

9. *Somesfalău*, lângă Cluș, cu de 160 fl. ca învățătoriu, 60 fl. din venitul cantoral și cuartir în edificiul scôlei. Învățătorul are să fie și cantore.

Doritorii de a ocupă vre-unul din aceste posturi, au a și așterne suplicile de concurs, instruite conform legilor în vigôre, la subsemnatul oficiu protopresbiterial, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or. al Clușului în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Cluș, 17 Iuliu, 1889.

Tuliu Roșescu,
adm. protopresb.

Nr. 328

[115] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scôlele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Seliștei, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Un post de învățător la scôla capitală din Seliște cu salariu anual de 400 fl., ce se va solvi din fondul scôlei în rate lunari anticipative.

Alésa învățător e obligată a propune tôte obiectele de învățământ într-o clasă de fete, precum și lucrul de mână în clasele III și IV de fete.

2. Un post de învățătoriu la scôla din *Aciliu*, cu salariu anual de 200 fl.,

cuartir liber și lemnele trebuincioase pentru încălțit.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigôre, sunt a se adresă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul sus indicat.

Seliște, 24 Iuliu, 1889.

În conțelegere cu comitetele parochiale concernente, oficiul protopresbiterial gr. or. al Seliștei.

Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Nr. 60.

[116] 1—2

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de profesor la gimnasiul public român gr. or. din Brad cu specialitatea: matematica ca studiu principal și fisica ca studiu auxiliar, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Salariul anual împreună cu acest post, dacă concurenții au censura e 700 fl. și decnalele de câte 100 fl.; în lipsa de censură însă salariul este de 600 fl.

Concurenții și vor adresa petițiunile lor către comitetul gimnasial instruite cu următoarele documente:

a) că sunt români de religiunea greco-orientală;

b) că au purtare bună;

c) că au cualificațiunea prescrisă de art. de lege XXX din anul 1883 § 30 și 61 în combinare cu dispozițiunile bisericesci relativ, la cualificațiunea profesorilor dela institutele medii confesionale.

Comitetul reprezentanții gimnasiului român gr. or. din Brad.

Brad, la 10 Iuliu, 1889.

Vasilu Damian,
președinte.

Nr. 697.

[99] 3—3

CONCURS.

Prin acésta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare pentru următoarele stațiuni învățătoresci vacante din protopresbiteratul Branului și adevă:

1. *Pôrta*, cu salariu anual de fl. 180.—

și anume 120 fl. din fondul bisericeii și 60 fl. din alodiu.

2. *Poiana-Mêrului* pentru cl. I salariu fl. 200.— plătit din alodiul comunal.

3. *Poiana-Mêrului* pentru cl. II salariu fl. 200.— plătit din alodiul comunal.

4. *Holbav*, cu salariu anual de fl. 200.— și adevă 150 fl. din alodiu și 50 fl. din lada bisericeii.

5. *Șimon*, cu salariu anual de fl. 220.— și adevă 140 fl. din alodiu și 80 fl. din repartitiție.

6. *Moieciul superior*, cu salariu de fl. 150.80 și adevă 70 fl. din alodiu și 80 fl. 80 cr. prin repartitiție.

7. *Fundata*, cu salariu anual de fl. 200.— și adevă 70 fl. din alodiu 10 fl. din lada bisericeii 90 fl. prin repartitiție.

8. *Șirnea*, cu salariu anual de fl. 170.— și adevă 70 fl. din alodiu 10 fl. din lada bis. 120 fl. prin repartitiție.

9. *Măgura*, cu salariu anual de fl. 150.— și adevă 70 fl. din alodiu și 80 fl. din fondul bisericeii.

Doritorii de a reflectă la vreuna din aceste stațiuni învățătoresci au a-și trimite suplicile lor instruite conform legii până la termenul indicat la subscrisul, și totodată este de dorit ca concurenții să se prezenteze în vre-o duminecă sau sêrbătoare la biserică, fiind posturile învățătoresci în genere împreunate cu cantoratele.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Oficiul protopresbiterial al Branului.
Zernești, 28 Iuniu 1889.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Veritabila hârtie de țigări franceză le vrai Goudron

de Norwège

a lui **Iosif Bardou et fils**

în Pergenan și Paris este unica hârtie de țigări, care este înmuiată în extract de smochine norvegice (extractul de smochine e fără îndoială cel mai sănătos pentru laringe, berigată și plămâni) prin urmare unica hârtie de țigarete, ce o pôte folosi fumătoriu fără a-i causă vre-o stricăciune sanitară. O mulțime de atestate dela medici și capacități industriale stau la dispozițiune.

60 medalii de aur, 16 diplome mari de onore, 20 diplome hors concours.

Se află în tôte neguțătoriile de galanterie de hârtie în Nürnberg, precum și în tôte traficele de tabac și țigări. [71] 12—12

Wien, im Stadtbezirke Wieden.

Hauptstrasse Nr. 7.

Hôtel „Goldenes Lamm“.

Conform listelor oficiose ale străinilor unul dintre cele mai căutate hoteluri.

Cel mai apropiat hotel de operă și Kärntnerring situat în părțile cele mai frumoase, mai cercetate, și unde se află tot felul de lucruri mai interesante și mai demne de admirat.

Odaia dela 1 fl. în sus, și apartamente confortabile pentru familii.

Curățenie esemplară. — Preste 100 de odăi pentru străini.

Tarifele odăilor imprimare și afișate la fie-care odaie.

Restaurațiune bună, recunoscută.

Pe drumul stațiunii de sud și centrale a călei ferate de stat.

Trăsuri cu cai și omnibuse în tôte direcțiunile Vienei, precum și pentru gară și alte localități în provincie.

J. Kührer,
proprietariu.

[91] 9—14